

Årsrapport 2008
for
fællesfonden

Kirkeministeriet 2009
dok. nr. 611278/09

Indledning

I henhold til bekendtgørelse nr. 1504 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 14. december 2006 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 1693 af 19. december 2006.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Økonomistyrelsens vejledning af 18. november 2008 om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Beretning.
- Regnskab.
 - Resultatopgørelse og balance samt noter
 - Bevillingsregnskab
- Påtegning
- Bilag

Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte udgifter, som de lokale menigheder er fælles om at drage nytte af. Fællesfonden dækker således:

- Løn, godtgørelse m.v. til præster og provster.
- Udgifter vedrørende stiftsadministrationerne, herunder pensioner til tidligere tjenestemandsansatte medarbejdere.
- Udgifter til folkekirkens fælles IT-løsninger.
- Tilskud til uddannelse af ansatte i folkekirken og af personer, der ønsker sådan ansættelse.
- Udgifter til en række særlige sagkyndige.
- Udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser.
- Tilskud til særlige menigheder.
- Udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomisk svage områder.
- Generelt tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb.
- Pensioner til tidligere tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.
- Fælles forsikrings- og skadesudgifter.

Herudover ydes tilskud i mindre omfang til forskellige folkekirkelige aktiviteter.

Fællesfondens indtægtsgrundlag består dels af landskirkeskatten, dels af en kompensation fra staten for anden lovgivnings provenuvirkning på kirkeskatten samt af enkelte, mindre driftsindtægter. Landskirkeskatten opkræves sammen med den lokale kirkeskat.

Fællesfonden bestyres af stiftsøvrighederne og af et administrativt fællesskab efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren og under ansvar over for kirkeministeren. Ministeren rådgives om fællesfondens forhold af en budgetfølgegruppe. Siden udarbejdelse af budgettet for 2008 har budgetfølgegruppen afholdt samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift.

2.2 Årets økonomiske resultat

Fællesfonden kom ud af 2008 med et positivt resultat på 27.909 t. kr. I budgetnotatet for 2008 var det budgetterede resultat for året på 17.448 t. kr. (ekskl. delregnskab 32, forsikring) Det endelige budgetterede resultat efter tillægsbevillinger tildelt i løbet af året var på -9.676 t. kr. De konsoliderede driftsposter for fællesfonden fremgår af tabel 2.1.

Tabel 2.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2008(t. kr.)	Regnskab
Ordinære driftsindtægter	-1.094.408
Ordinære driftsomkostninger	774.202
heraf personaleomkostninger	584.720
Andre driftsposter, netto	294.359
Finansielle poster, netto	-2.060
Ekstraordinære poster, netto	-2
Årets resultat	-27.909
<hr/>	
Folkekirkens forsikring	0

Stiftsadministrationer og IT-kontoret kan frit videreføre et eventuelt mindreforbrug af bevillingen på delregnskab 3 henholdsvis delregnskab 4 til projekter i fremtidige år. Oversigt over videreførte bevillinger til 2009 fremgår af tabel 4.4 og er på 13.640 t. kr.

Ændringen af økonomiloven i 2006 medførte, at udgifter på pensions- og forsikringsområdet fra 2007 er blevet faktureret til de lokale kasser af fællesfonden. For at kompensere de lokale kasser de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud til de lokale kasser. Som konsekvens af økonomilovens ændringer om betaling af forsikringsbidrag er delregnskab 32 – Folkekirkens forsikring – i lighed med årsrapport 2007 derfor ikke indeholdt i fællesfondens samlede resultat.

Tabel 2.2 giver status over fællesfondens balance ultimo 2008

Tabel 2.2 Fællesfondens balance (t. kr.)	Status ultimo 31.12.08
Anlægsaktiver i alt	165.241
heraf immaterielle anlægsaktiver	21.226
heraf materielle anlægsaktiver	141.899
heraf finansielle anlægsaktiver	2.117
Omsætningsaktiver	219.713
Aktiver i alt	384.953
Egenkapital	-44.416
Hensatte forpligtelser	-25.941
Øvrige forpligtelser	-314.596
Passiver i alt	-384.953

Status for fællesfondens balance beskrives kort nedenfor. For en nærmere redegørelse af status og udvikling henvises til bilag 6.2

Anlægsaktiver var ultimo 2007 på 170.400 t. kr. Reduktion af posten med 5.200 t. kr. til 165.200 t. kr. kan primært henføres til reduktion af materielle IT-anlægsaktiver på 3.400 t.kr. grundet større afskrivninger end anskaffelser mv. kr. Dertil kommer nogle forskydninger på immaterielle anlægsaktiver samt finansielle anlægsaktiver på i alt 1.800 t. kr.

Omsætningsaktier var ultimo 2007 på 198.100 t. kr. og forøgelsen på 21.600 t. kr. Forøgelse kan primært henføres til for sent indbetalte tilgodehavender.

Fællesfondens egenkapital var ultimo 2007 på 16.500 t. kr. Forbedringen i egenkapitalen på 27.909 t. kr. kan henføres til driftsresultatet på 27.909 t. kr. således at egenkapitalen ultimo 2008 udgør 44.416 t. kr., hvoraf i alt 13.932 t. kr. er disponeret.

Hensatte forpligtelser er reduceret fra 51,2 ultimo 2007 med 25.300 t. kr. til 25.900 t.kr. ultimo 2008. Reduktionen kan for størstedelen henføres til en reduktion på 18. 900 t. kr. af forsikringsforpligtelser. Reduktionen skyldes udbetalinger for årene 2000 til 2007 samt færre skader i 2008.

Øvrige forpligtigelser er forøget fra 300.900 t. kr. med 13.700 t. kr. til 314.600 t. kr., hvilket primært skyldes lidt flere forpligtigelser hos stifterne til ydelser. Leverandørerne har i år sendt deres fakturaer vedr. 2008 senere end sidste år, hvorfor der optræder flere på periodeafgrænsningsposterne end i årsrapporten for 2007.

Tabel 2.3. giver oversigt over fællesfondens indtægter og udgifter fordelt på delregnskaber. Som det fremgår, er der et mindreforbrug mellem budget og realiseret regnskab på 18.233 t. kr. Afvigelsen kan primært henføres til vakancer på præstestillinger på delregnskab 2. Derudover er der mindreudgifter på delregnskab 6 - Folkekirkens fællesudgifter, manglende periodisering i blandt andet af provstirevision samt merindtægter på delregnskab 11 - Finansielle poster. For en nærmere redegørelse henvises til bilag 6.1.

Delregnskab 2, Præster og Provster: Et mindreforbrug på 8.048 t. kr. som skyldes flere vakancer i stifterne.

Delregnskab 6, Folkekirkens fællesudgifter: Mindreudgifter på 3.085 t. kr. kan primært henføres til at Viborg og Roskilde Stift nu har ændret periodiseringsregler, så de er i overensstemmelse med det andre stifter. De medtog flere omkostninger i 2007 end de øvrige stifter. Derudover var der flere - hovedsaglig - mindreudgifter på netto 934 t.kr. til provstirevision og anden konsulentbistand i flere stifter.

Delregnskab 11, Finansielle poster: Afvigelsen kan hovedsagligt henføres at kasseopbygning i Det Administrative Fællesskab gik hurtigere end planlagt, hvorfor den budgetlagte renteudgift er blevet til en renteindtægt.

Tabel 2.3 Fællesfondens administrerede udgifter og indtægter (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1.- Landskirkeskat m.v.	Indtægtsbevilling	-999.513	-999.509	-4
2.-Præster og provster	Lovbunden bevilling	562.662	554.614	8.048
3.-Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	73.906	72.150	1.756
4.-Folkekirkens IT	Driftsbevilling	90.080	93.204	-3.124
5.-Folkekirkens Uddannelser	Driftsbevilling	46.174	45.161	1.013
6.-Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	21.931	18.846	3.085
7.-Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	15.541	13.462	2.079
11.-Finansielle poster (nettoudgift)	Anden bevilling	5.000	-254	5.254
21.-Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	159.617	159.614	3
31.-Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	14.925	14.804	122
		-9.676	-27.909	18.233

2.3 Årets faglige resultater

Fællesfondens mange aktiviteter er vist i en række oversigter nedenfor. Her er der, i lighed med foregående år, lagt vægt på at anskueliggøre omfanget af følgende aktiviteter:

- Personaleforbrug i form af anvendte årsværk,
- IT-aktiviteter i form af antal pc-arbejdspladser, brug af helpdesk og personaleforbrug,
- Uddannelsesvirksomhed i form af antal studerende og kursusdage,
- Forsikringsvirksomhed i form af udgifter til dækning af skader.

Årsværk for præster

Af tabel 2.4 nedenfor ses fordelingen af anvendte årsværk for præstestillinger i folkekirkens 10 stifter i Danmark.

Det samlede antal anvendte årsværk viser en afvigelse i form af et mindreforbrug på ca. 41 årsværk i forhold til normering. Af tabellen ses, at de største mindreforbrug af årsværk findes i to stifter, Roskilde Stift samt Aalborg Stift med 16,5 årsværk og 10,0 årsværk, hvilket skyldes vakancer. De øvrige stifter har samlet set et nettomindreforbrug også primært grundet vakancer. I Ribe Stift kan et lille merforbrug henføres til konstitutioner i forbindelse med orlov, sygdom og ledighed.

Tabel 2.4 Præstestillingernes personaleforbrug

Stift	Antal anvendte årsværk 2006	Antal anvendte årsværk 2007	Antal normerede årsværk 2008	Antal anvendte årsværk 2008	Afvigelse	Lokalt finansierede præster
København Stift	200,10	197,00	217,50	212,10	-5,40	1,00
Helsingør Stift	263,00	266,41	267,40	263,30	-4,10	1,50
Roskilde Stift	247,90	243,90	249,10	232,60	-16,50	14,00
Lolland-Falster Stift	64,00	62,50	64,00	62,00	-2,00	0,00
Fyns Stift	186,00	183,50	187,00	184,50	-2,50	5,50
Aalborg Stift	221,70	219,59	222,10	212,10	-10,00	4,50
Viborg Stift	174,80	172,35	176,30	175,67	-0,63	1,71
Århus Stift	273,90	278,90	273,90	273,90	0,00	14,40
Ribe Stift	164,70	158,00	155,40	156,70	1,30	1,40
Haderslev Stift	170,80	182,18	179,10	177,70	-1,40	1,70
I alt	1966,90	1964,33	1991,80	1950,57	-41,23	45,71

Årsværk for stiftsadministrationer

Tabel 2.5 viser personaleforbruget i stifterne opdelt på sagstyper. Da en del stifter har ydet bistand til andre stifter i forbindelse med sygdom og orlov, har merarbejde i de berørte stifter bevirket en stigning i personaleforbrug til sammenligning med tidligere år. Derudover skal det bemærkes at Det Administrative Fællesskab (der indgår i Lolland-Falsters stift) har overtaget økonomiforvaltningsopgaver fra henholdsvis uddannelsesinstitutionerne, IT-kontoret samt til dels fra departementet. Disse er ikke med i opgørelsen og derved viser opgørelsen en stigning.

Tabel 2.5 Personaleforbrug i stiftsadministrationer

Sagstyper i stiftsadministrationen	Antal forbrugte årsværk		
	2006	2007	2008
Amanuensisfunktionen for biskoppen	9,8	9,4	10,6
Økonomiforvaltning, herunder kapitalforvaltning	20,9	20,4	21,8
Byggesager vedr. kirker, præstegårde og sognegårde mv.	6,4	6,0	5,9
Tilsyn og godkendelse vedr. kirker og kirkegårde	4,3	4,1	4,4
Løn og ansættelsesvilkår for kirke- og kirkegårdsfunktionærer	15,0	15,0	14,8
Rådgivning af menighedsråd og provstiudvalg	17,7	18,6	19,3
Sekretariat for stiftsudvalg m.v	6,4	5,3	5,7
Personalesager	2,1	2,2	1,8
Stiftsadministrationers drift	14,2	13,9	16,1
Præsteansættelser og forvaltning af løn m.v. til præster	16,5	16,8	16,0
Tjenestemandspensioner	0,4	0,4	0,4
I alt	113,7	112,2	116,7

Årets faglige resultater for folkekirkens IT

De faglige resultater opdeles i de 2 hovedgrupper:

- Folkekirken og Kirkeministeriets IT-anvendelse, der omfatter projekter, som understøtter folkekirkens og Kirkeministeriets opgaver
- IT-governance, projekter og aktiviteter, der er en forudsætning for, at IT-funktionen kan leve op til krav om sikkerhed, kompetenceudvikling og sikker styring.

Folkekirkens og Kirkeministeriets it-anvendelse

Der har i 2008 været arbejdet med flere større projekter:

- indgåelsen af en ny aftale vedrørende driften af FLØS i december 2007 er i 2008 afløst af den nye aftales implementering og indkøring.
- menighedsrådsvalget, der foregik i oktober og november 2008, og som for første gang gav mulighed for at afgive sin brevstemme elektronisk. Valget afvikledes i det hele taget med en meget omfattende it-understøttelse, herunder – også lanceret i 2008 – et elektronisk register over sognebåndsløserne.

- implementeringen af ESDH til stiftsadministrationerne og Kirkeministeriet blev efter kontraktindgåelse i juni 2008, påbegyndt i august med en planlagt ibrugtagning fra starten af 2009.
- migrering af folkekirkens Intranet og it-skrivebordet til en MS-sharepointplatform omfattende en web-baseret løsning af ESDH-systemet til brug i menighedsrådene.
- etablering af den nødvendige infrastruktur til afvikling af kirkeårsportalen og arbejdet i øvrigt med smartworker.

It-governance

Styringen af it-området, omfatter i henhold til it-strategien emner som standardisering, metoder og kvalitet, kompetenceudvikling, it-sikkerhed og økonomistyring m.m.

De vigtigste aktiviteter i 2008, var:

- implementering af en ny driftsaftale for den outsourcete del af Kirkenettet, herunder indkøring af ITIL-rutiner
- udbygning af styringsværktøjer i projektsekretariatet
- en omfattende risikovurdering og en fortsat udbygning og gennemførelse af daglige sikkerhedsrutiner til sikring af Kirkenettets pc-klienter
- planlægning af en omlægning af alle Kirkenettets adsl-linjer
- outsourcing af pc-leverancerne
- fysisk flytning af IT-Kontoret til nye lokaler i København

IT-Kontorets årsværk

Personaleforbruget i IT-Kontoret har i 2008 været på i alt 32,7 årsværk.

Tabel 2.6 Aktiviteter i folkekirkens IT

Folkekirkens IT	2006	2007	2008
Aktiviteter:			
Antal pc- arbejdspladser	3.018	3.265	3.338
Antal installationssteder	2.370	2.400	2.415
Antal brugere	3.818	4.018	4.325
heraf personregisterførere	3.004	3.011	3.165
Antal henvendelser til Brugerservice	-	-	34.408
heraf oprettet vedr. pc-support	26.430	25.875	22.199
heraf oprettet vedr. registrering	8.481	7.827	8.268
Antal årsværk	22,5	28,2	32,7

Uddannelse og efteruddannelse af præster

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse (FIP) i København og Århus varetager begge følgende kursustyper:

- Den obligatoriske uddannelse af teologiske kandidater (pastoralseminariet)
- Efteruddannelse af nyansatte præster
- Efteruddannelse af nyansatte provster

Den samlede kursusaktivitet ses af de to tabeller nedenfor. Studieaktivitet målt i antal kursisdage er faldet med 1,4 % i København i forhold til 2007, hvorimod der ses en stigning i kursisdage på 5,6 % i Århus. En kursisdag er 7,4 timer.

Tablet 2.7 FIP København

Studieaktivitet	2007	2008
Antal kursister	378	395
Antal kursusdage	250	243
Antal kursisdage	6.040	5954

Tablet 2.8 FIP Århus

Studieaktivitet	2007	2008
Antal studerende	51	53
Antal kursusdage	169	171
Antal kursisdage	4.292	4.531

Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster underviser i almenteologiske og praktiskeologiske fag samt hertil relevante fagområder. I forhold til 2007 er kursusaktiviteten målt i antal kursisdag steget med 18,2 %.

Tablet 2.9 TPC

Studieaktivitet	2007	2008
Antal kursister	1.654	1.735
Antal kursusdage	69,6	82,6
Antal kursisdage	6.045	7.143

Kirkemusikskolerne

Nedenfor er vist udviklingen i antal færdiguddannede for folkekirkens 3 kirkemusikskoler.

Tablet 2.10 Gennemførte uddannelsesforløb

Sjællands Kirkemusikskole	2007	2008
PO- organister	14	16
Organister	96	98
Kirkesangere	45	46
Kirkekorledere	2	1
I alt	157	161

Løgumkloster Kirkemusikskole	2007	2008
Organister	93	92
Kirkesangere	51	52
Kirkekorledere	0	0
Klokkenister	8	6
I alt	152	150

Vestervig Kirkemusikskole	2007	2008
Organister	124	118
Kirkesangere	56	43
Kirkekorledere	1	0
I alt	181	161

Antal gennemførte uddannelsesforløb i Sjællands Kirkemusikskole og Løgumkloster Kirkemusikskole er stabile i forhold til 2007, men der ses en reduktion i antal gennemført kursusforløb på Vestervig Kirkemusikskole, hvilket har medført, at det samlede antal færdiguddannede er faldet med 4 %.

Kordegne-, kirketjener- og graveruddannelse

Struktur og dermed opgørelser over uddannelse af kordegne-, kirketjener- og gravere er ændret fra 2008 og frem. Derfor fremgår data for 2007 i tabel 2.11, tabel 2.12 og tabel 2.13a og er angivet efter gammel struktur. Data for 2008 er angivet i tabel 2.13b.

Fællesfonden finansierer delvis uddannelsen af kordegne. Det er en forudsætning for ansættelse som kordegn, at man har gennemført og bestået en basisuddannelse i ministerialbogsførelse og i administration/kirkekundskab (en uges internatkursus). Fra anden halvdel af 2005 er uddannelsen i ministerialbogsførelse, nu personregistrering lagt om, så den hovedsageligt foregår gennem e-læring samt enkelte kursusdage, der gennemføres i Kirkeministeriets kursuslokaler.

Tabel 2.11 Ministerialbogsførelse

Gennemført uddannelse	2007
Overgangskursus	0
Grundlæggende del	114
Udvidet del	32
Brevfelt og standardbreve	6
Et skridt videre	9
Systemkursus	38
I alt	199

Uddannelsen som kordegn bliver løbende overført til at blive en AMU-uddannelse, hvilket gør at uddannelsen i Administration/Kirkekundskab og Budget/Regnskab overgår til AMU-Fyn.

Tabel 2.12 Kordegneuddannelsen

Gennemført uddannelse	2007
Basisuddannelsen (adm/kirkekunc)	24
Budget/ Regnskab	29
Budget/ Regnskab (AMU-Fyn)	16
I alt	69

Kirketjener- og graveruddannelsen foregår på AMU-Fyn. Fællesfonden yder tilskud til disse uddannelser. Antal personer, der har gennemført de forskellige uddannelser ses i tabel 2.13 nedenfor.

Tabel 2.13 Kirketjener- og graveruddannelsen

Gennemført uddannelsesforløb	2007
Den professionelle betjening af kirkens brugere	44
Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	26
Kirkeinventar	12
Kirkens rengøring, teknik og vedligehold	64
Kirketjeneste B	9
Betjening / styring af kirkens tekniske anlæg	10
Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	17
Praktisk kirketjeneste	174
Hoved - og specialrengøring i kirke og -bygninger	7
Vedligeholdelse af kirkens interiør og inventar	63
I alt	426

Tabel 2.13b viser statistik for AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken, som har fulgt AMU-uddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obligatoriske efteruddannelse for kordegne – afhængig af jobfunktionen samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under SCKK er ansvarlig for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, FAKK – Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, FPO – Foreningen af Præliminære Organister og Dansk Kirkemusiker Forening.

Tabel 2.13b

Statistik for hold afholdt under Kirkeministeriet		Antal deltagere
		2008
1. Obligatorisk grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne		
a. Fælles for alle:		
	Samarbejde, kommunikation og fagligt etik	146
	Medvirken ved gudstjeneste/kirkelige handlinger	189
	Klargøring til gudstjeneste/kirkelige handlinger	172
	Tilrettelæggelse af det praktiske arbejde i kirken	172
b. Fælles for kirketjenere/gravere:		
	Vedligeholdelse af kirkens interiør og inventar	153
	Manuel betjening af kirkens tekniske installationer	164
	Tilsyn med kirkebygninger og inventar	172
c. For kordegne:		
	Betjening af menighedsrådet	31
	Forvaltningsret i sagsbehandlingen	16
	Håndtering af data i virksomhedens it-systemer	131
	Brug af PC på arbejdspladsen	131
	Databasevedligeholdelse til jobbrug	131
2. Efteruddannelse for kirkefunktionærer		
a. Fælles for alle:		
	Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	11
	Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	27
	Den professionelle betjening i kirken	44
b. Fælles for kirketjenere/gravere/gravermedhjælpere:		
	Betjening/styring af de automatiske anlæg i kirken	11
	Manuel betjening af kirkeklokker	11
3. Obligatorisk efteruddannelse for kordegne - afhængig af jobfunktion		
	Opstilling og analyse af årsregnskabet	55
	Likviditets- og balancebudgettering	55
	Bilagsbehandling med efterfølgende kasserapport	55
	Daglig registrering i et økonomistyringsprogram	55
a. For præster:		
	Oprettelse af database til jobbrug	25

I 2009 udarbejdes et idekatalog af Folkekirkens brancheudvalg i SCKK, om kompetenceudvikling, der viser AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken. Formålet er at beskrive den grundlæggende kirkefunktionæruddannelse, som er obligatorisk for en række af folkekirkens ansatte. Dertil kommer beskrivelsen af en række af valgfrie uddannelsesstilbud, som kan give den ansatte viden og kompetence indenfor områder, som er relevante i forhold til nuværende jobfunktion, eller som kan være med til at kvalificere medarbejderen til at påtage sig nye opgaver.

Forsikringsvirksomhed

Den gennemsnitlige årlige udgift til skader målt over 100 år blev i 2004 i årets priser vurderet til 50.000 t. kr. Det budgetterede beløb i 2008 var på 57.512 t. kr. til skader. På den baggrund må 2008 anses for et gunstigt år, idet den samlede udgift til skader har udgjort 23.950 t. kr. (hvoraf 18.504 t. kr. er udbetalt af Willis i 2007 og 5.335 t. kr. hensat til fremtidig udbetaling.)

I nedenstående tabel 2.14 er skaderne opgjort på type. Anden skade og brand inklusiv el/kortslutning udgør henholdsvis 36 % og 24 % af de samlede udgifter (udbetalte erstatninger og hensættelser).

Tabel 2.14 Skader 2008 i kr.

	Antal skader	Udbetalte erstatninger	Hensættelser	Udgifter i alt
Brand inkl. el/kortslutning	101	4.229.934	1.465.155	
Diverse	473	7.499.030	1.162.448	
Glas	82	1.615.642	84.017	
Hærværk	188	2.628.157	368.207	
Svampe / Insekt	9	37.203	159.907	
Skjult rør	84	677.521	530.771	
Storm	3	0	55.581	
Tyveri	235	1.415.123	1.337.003	
Vand	13	512.465	61.221	
Periodisering			111.072	
I alt	1.188	18.615.074	5.335.382	23.950.456

2.4 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Det budgetterede årsresultat for 2009 eksklusiv tillægsbevillinger og eksklusiv delregnskab 32 – Forsikringer udgør 18.600 t. kr.. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2009 kan holde.

Eksterne påvirkninger

Der er ingen forventninger om væsentlige påvirkninger fra eksterne faktorer.

Renteudviklingen i forhold til stiftsmidlerne påvirker ikke længere fællesfondens resultat, da fællesfonden ikke længere oppebærer renter og udbytte af stiftsmidlerne. Dette følger af ændring af lov om folkekirkens økonomi L 210 vedtaget d. 20. marts 2006.

3. Tillægsbevillinger 2008

Kirkeministeren fastlagde budgettet for fællesfonden for 2008 i november 2007. Disse tal fremgår af første kolonne (budget 2008) i nedenstående tabel. Det endelige budgettal 2008 indeholder en række omposteringer og tillægsbevillinger. Det er tallene for budget + TB, der er anvendt som budgettal i denne årsrapport.

Tabel 3.1 Budget og tillægsbevillinger (t. kr)	Budget 2008	Budget +TB 2008	Difference
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation (i	-998.213	-999.513	1.300
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	553.862	562.662	-8.800
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	73.371	73.906	-536
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	90.370	90.080	290
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	46.174	46.174	0
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	21.931	21.931	0
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	15.451	15.541	-90
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	5.000	5.000	0
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	159.680	159.617	63
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	14.925	14.925	0
Total	-17.448	-9.676	-7.772
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	587	-	587

Nedenstående kommentarer til tabel 3.1 beskriver de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige budget.

Delregnskab 1

Fællesfonden modtager et tilskud til den gejstlige betjening af Rigshospitalet på i alt 1.300 t. kr. Der var for budget 2008 ikke budgetteret med denne indtægt.

Delregnskab 2

Afvigelsen på 8.800 t. kr. skyldes dels en forøgelse på 2.500 t. kr. af fællesfondens budget til godtgørelser for præster og provster. Forøgelsen skyldes, at budgettet var for lavt til at dække godtgørelser til præsters faste befordring. Endvidere blev der givet en tillægsbevilling til løn til præster og provster på i alt 10.500 t. kr., hvoraf fællesfondens andel udgør 6.300 t. kr.

Delregnskab 3

De 536 t. kr. består af en tillægsbevilling til Ribe Stift til løn på 250 t. kr., og en lønoverførsel fra IT-kontoret til Fyens Stift på 290 t. kr.

Afskrivning for lån til nyt tag i Aalborg Stift var oprindeligt budgetteret med 65 t. kr. årligt, men blev nedskrevet med 9 t. kr. til 56 t. kr.

Endelig er der sket en permanent beregningsteknisk korrektion på indtægtssiden, der havde en påvirkning på 4 t. kr.

Delregnskab 4

Der er fra IT-kontoret til Fyens Stift sket en lønoverførsel på 290 t. kr.

Delregnskab 7

Døvemenighed Midtjylland modtog en tillægsbevilling på 90 t. kr.

Delregnskab 21

Forskellen skyldes afvigelse i det generelle tilskud til de lokale kasser mellem det budgetterede og det udbetalte.

Delregnskab 32

Afvigelsen skyldes, at indtægterne meldes ud, og dermed ligger fast, før det øvrige budget fastlægges. Hele overskuddet på delregnskabet budgetteres ned på forsikringsreserven.

4. Regnskab

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægges kirkeministeren regnskab for fællesfonden.

Kirkeministeren kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede stiftsøvrighederne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 1504 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Regnskab

Institutionens beholdninger af aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Økonomistyrelsen udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Ejendomme er værdiansat til den offentlige ejendomsværdi og registreret i folkekirkens administrative fællesskabs regnskab, og der afskrives ikke på disse.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, som afskrives efter saldometoden. Der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end et år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

- Lejemål 4 år
- Inventar 3 år
- Programmell 3-5 år

-

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter bl.a. skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

4.2 Resultatopgørelse

Forklarende noter til resultatopgørelsen er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

Tabel 4.1. Resultatopgørelse for fællesfonden

Note	Resultatopgørelse (i t. kr.)	2007	2008
6.1	Ordinære driftsindtægter		
	Landskirkeskat og kompensation	-973.442	-999.515
	Salg af varer og tjenesteydelser	-93.192	-94.893
	Ordinære driftsindtægter i alt	-1.066.634	-1.094.408
	Ordinære driftsomkostninger		
	Forbrugsomkostninger		
	Husleje	1.599	2.648
	Andre forbrugsomkostninger	264	300
	Forbrugsomkostninger i alt	1.863	2.948
	Personale omkostninger		
	Lønninger	888.768	921.190
	Pension	25.413	28.223
	Lønrefusion	-352.775	-366.917
	Andre personaleomkostninger	1.572	2.225
	Personaleomkostninger i alt	562.978	584.720
	Andre ordinære driftsomkostninger	155.409	171.660
	Af - og nedskrivninger	16.781	14.873
	Ordinære driftsomkostninger i alt	737.031	774.202
	Resultat af ordinær drift	-329.603	-320.206
	Andre driftsposter		
	Andre driftsindtægter	-3.980	-18.074
	Overførselsindtægter	-817.254	-823.941
	Andre driftsomkostninger	875.177	889.236
	Pensioner, fratrædt personale	80.005	87.525
	Udligningstilskud og generelt tilskud	170.223	159.614
	Resultat før finansielle poster	-25.432	-25.847
	Finansielle poster		
	Finansielle indtægter	-4.238	-5.291
	Finansielle omkostninger	4.964	3.231
	Resultat før ekstraordinære poster	-24.706	-27.907
	Ekstraordinære poster		
	Ekstraordinære indtægter	-17.621	-2
	Ekstraordinære omkostninger	0	0
	Årets resultat	-42.327	-27.909

4.3 Balancen

Fællesfondens balance er opført i tabel 4.2 herunder.

Tabel 4.2. Balancen

Note	Aktiver (i t. kr.)	Primo 2008	Ultimo 2008
6.2.1	<u>Immaterielle anlægsaktiver</u> IT-projekter	22.754	21.226
6.2.2	<u>Materielle anlægsaktiver</u> Grunde, arealer og bygninger Inventar og IT-udstyr	134.037 11.297	133.950 7.949
	Materielle anlægsaktiver i alt	145.334	141.899
	<u>Finansielle anlægsaktiver</u> Øvrige finansielle anlægsaktiver	2.331	2.117
	Finansielle anlægsaktiver i alt	2.331	2.117
	Anlægsaktiver i alt	170.419	165.241
	<u>Omsætningsaktiver</u>		
	Varebeholdninger	328	59
	Tilgodehavender	44.961	48.602
	Periodeafgrænsninger	38.818	67.651
	Likvide beholdninger	114.036	103.401
	Omsætningsaktiver i alt	198.143	219.713
	Aktiver i alt	368.562	384.953

Note	Passiver (i 1000 kr.)	Primo 2008	Ultimo 2008
6.2.3	Egenkapital i alt	-16.507	-44.416
6.2.4	Hensættelser	-51.199	-25.941
6.2.5	<u>Langfristede gældsposter</u>		
	Prioritetsgæld	0	-968
	Anden langfristet gæld	-114.928	-119.871
	Langfristede gældsposter i alt	-114.928	-120.839
6.2.6	<u>Kortfristede gældsforpligtelser</u>		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-22.335	-25.979
	Anden kortfristet gæld	-23.666	-2.748
	Skyldige feriepenge	-90.920	-94.447
	Periodeafgrænsningsposter	-49.007	-70.577
	Døve- og Hørehæmmede	0	-6
	Kortfristet gæld i alt	-185.928	-193.757
	Gæld i alt	-300.856	-314.596
	Passiver i alt	-368.562	-384.953

Forklarende noter til balanceposter er inkluderet som bilag 6.2 til årsrapporten.

4.5 Bevillingsregnskab

De for institutionen relevante delregnskaber er inkluderet i nedenstående tabel 4.3.

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet i t. kr.

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet i t. kr.

	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	973.442	-999.513	-999.509	-4	100
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	538.759	562.662	554.614	8.048	99
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	63.776	73.906	72.150	1.756	98
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	79.908	90.080	93.204	-3.124	103
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	43.883	46.174	45.161	1.013	98
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	21.580	21.931	18.846	3.085	86
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	4.141	15.541	13.462	2.079	87
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	3.492	5.000	-254	5.254	-5
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	170.223	159.617	159.614	3	100
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	5.353	14.925	14.804	122	99
Total	42.327	-9.676	-27.909	18.233	288
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	-52.025	-	-	-	

Forklarende noter til bevillingsregnskabet, er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

4.6 Bevillingsafregning

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførselsadgang for bevillinger udbetalt til delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. og delregnskab 4 - Folkekirkens IT. Samlet videreføres der bevilling for 13.640 t. kr. Fordelingen fremgår af tabel 4.4.

Tallene for stiftsadministrationerne i tabel 4.4 er den konsoliderede videreførte bevilling for alle 10 stifter. Der overføres ikke bevilling imellem stifterne.

Fra 2007 er bevillingen til stiftsadministrationerne givet som en nettobevilling, der justeres i henhold til de indtægter, som stiftsadministrationerne måtte have.

"Bortfaldskolonnen" omfatter stifternes lønomkostninger og overheadomkostninger ved kapitalforvaltning, der var indeholdt i budgettet, men finansieres af stiftmidlerne.

Lønomkostningerne og brugerbetalingen til det administrative fællesskab er overført til øvrig drift.

Tabel 4.4. Bevillingsafregning (t.kr.) 2008

Delregnskab	Bevilling	Regnskab	Årets resultat	Bortfald	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse	
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	50.544	51.231	-687	-1.283	-1.970	2.146	2.418	2.594
	Øvrig drift	21.343	19.184	2.160	-1.504	655	4.519	-2.418	2.756
4.-Folkekirkeens IT	Lønsum (konto 18)	13.210	15.252	-2.042	0	-2.042	-211	0	-2.253
	Øvrig drift	76.870	77.952	-1.082	0	-1.082	11.625	0	10.543

Vedrørende bevillingsafregning:

Delregnskab - 3: Stiftsadministration omfatter kun formål 10.

Delregnskab - 3: er inklusiv ekstraordinære anlægsbevillinger (264 t.kr.) lagt til delregnskabet for bevillingsafregning men som ikke figurerer under tabel 6.1.3.

Delregnskab - 4: Folkekirkeens IT omfatter alle formål.

Forklarende noter til bevillingsafregning, er inkluderet som bilag 6.2.3 til årsrapporten.

5. Påtegning af det samlede regnskab

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 1504 af 14. december 2006 "Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden m.v."

Årsrapporten dækker de regnskabsmæssige forklaringer for fællesfonden, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med kontrollen for 2008.

Påtegning

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, 8. september 2009

København, 8. september 2009

Departementschef

Økonomichef

Erklæring om revision af fællesfondens årsrapport for 2008

Formål med erklæring

Formålet med erklæringen er at give Kirkeministeriet en samlet vurdering af fællesfondens regnskabsaflæggelse og økonomiske forvaltning baseret på den udførte revision i regnskabsåret 2008.

Ledelsens ansvar

Årsrapporten påtegnes af virksomhedens ledelse og af ressortministeriets departement, jf. bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv. af 19. december 2006. Med påtegningen tilkendes gives:

- at regnskabet er rigtig, dvs. at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af regnskabet.

Grundlaget for revisionen

Rigsrevisionen har for regnskabsåret 2008 revideret fællesfonden. Revisionen er udført i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik. Dette indebærer, jf. rigsrevisorlovens § 3, at det ved revisionen er efterprøvet, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere er der foretaget en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

Rigsrevisionen betragter med denne erklæring revisionen af regnskabet for 2008 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelser. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet i denne erklæring og revisionsberetningen, bliver vurderet på ny.

Den udførte revision

Revisionen er tilrettelagt og udført på grundlag af en vurdering af væsentlighed og risiko og er baseret på stikprøver og en gennemgang af forretningsgange og interne kontroller.

Revisionen af fællesfonden har for regnskabsåret 2008 omfattet løbende årsrevision og afsluttende årsrevision. Den løbende årsrevision omfattede lønrevision ved 2 stifter samt en

gennemgang af forretningsgange og interne kontroller på udvalgte regnskabs- og forvaltningsområder ved 3 stifter og Folkekirkens Administrative Fællesskab. Den afsluttende årsrevision omfattede afsluttende revision af alle regnskaber, der er omfattet af fællesfondens konsoliderede regnskab. Resultaterne af den løbende og afsluttende årsrevision er afrapporteret til alle stifterne samt Folkekirkens Administrative Fællesskab og it-kontoret.

Konklusion

På baggrund af den udførte revision er Rigsrevisionen nået frem til følgende konklusion:

- Det er Rigsrevisionens opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fællesfondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2008 samt af resultatet af fællesfondens aktiviteter for perioden 1. januar – 31. december 2008 i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelsen om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden mv.
- Det er ligeledes Rigsrevisionens opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der i videst muligt omfang sikrer, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- Rigsrevisionen er ved den udførte forvaltningsrevision ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen på de områder, Rigsrevisionen har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Der henvises i øvrigt til revisionsberetningen.

København, den 5. oktober 2009

Rigsrevisionen

Anne Aagaard
Fg. kontorchef

6. Bilag til regnskabet

6.1 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

I det følgende er forbrug og budget fordelt på delregnskab og formål for fællesfonden. Budgettal er dog ikke udspecificeret på alle formål under de enkelte delregnskaber.

6.1.1 Landskirkeskat og kompensation

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-973.442	-999.513	-999.509	-4	100
FORMÅL - 11 - Landskirkeskat	-860.542	-776.415	-776.409	-6	100
FORMÅL - 12 - Kompensation til folkekirken fra FL	-112.900	-223.098	-223.100	2	100

6.1.2 Præster og provster

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	538.759	562.662	554.614	8.048	99
FORMÅL - 21 - Løn, 40/60 præster	491.559	522.964	513.354	9.610	98
FORMÅL - 23 - Løn, barselsvikarer	3.285	3.536	4.116	-580	116
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	43.930	29.995	34.288	-4.294	114
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	-15	0	0	0	0
FORMÅL - 27 - Feriepengeregulering	0	6.167	2.855	3.313	46

På delregnskab 2 for præster og provster har der været et mindreforbrug på 8.048 t.kr.

Dette skyldes primært mindreforbrug på formål 21 Løn, grundet ubesatte stillinger i stifterne, jf. afsnittet ”faglige resultater”. Delregnskabet indeholder refusion fra staten til 40 % af løn til aflønning af præster og provster, eksklusiv løn til lokalt finansierede præster (institutionspræster m.v.). Fællesfonden har modtaget 440.000 t. kr. i refusion fra staten til løn præstelønninger.

Formål 24 Godtgørelser omfatter en samlet merudgift på 4.294 t.kr. Merudgiften skyldes uventede mange udgifter til tjenestedragter og flyttegodtgørelser i forbindelse med stillingsskift og pensioner samt udgifter til befordring i forbindelse med tjenesterejser. Af merforbruget kan de 2.870 t.kr. henføres Roskilde, Århus og Haderslev Stift.

Fællesfonden opgør i henhold til principper for omkostningsbaserede regnskaber den skyldige feriepengeforpligtelse. For præster, for hvilke fællesfonden dækker 60 % af lønudgiften, er 60 % af den skyldige feriepengeforpligtelse registreret. Posteringsen af denne forpligtelse under formål 21 løn, 40/60 præster besværliggjorde stifternes løbende styring af lønsumsforbruget, og skyldige feriepenge er derfor udskilt på et særskilt formål i 2008. Udgiften er lovbundet og stifterne har ingen indflydelse på den. Afvigelsens størrelse er grundet i et forsigtighedsprincip, idet det var første gang, der blev budgetteret særskilt for denne forpligtelse.

Formål 26, præster med refusion, dækker over præster, der er finansieret lokalt, men hvor aflønningen sker via fællesfonden med refusion fra de lokale kasser.

6.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	63.776	73.906	72.150	1.756	98
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	61.705	71.623	70.164	1.459	98
FORMÅL - 35 - Studentermenigheder	1.771	1.783	1.661	122	93
FORMÅL - 59 - Personalemæssige tiltag	300	500	325	175	65

Udgifter under delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. vedrører stiftspersonalets løn og stiftsadministrationernes drifts- og anlægsudgifter. De enkelte stiftsadministrationer aflægger enkeltvis årsrapport for 2008.

Der har været et samlet mindreforbrug på 1.756 t. kr.

6.1.4 Folkekirkens IT

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	79.908	90.080	93.204	-3.124	103
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	88.300	0	0	0	0
FORMÅL - 81 - Fælles systemer og aktiviteter	-49.279	87.580	41.640	45.940	48
FORMÅL - 82 - Folkekirkens systemer	2.554	0	3.157	-3.157	0
FORMÅL - 83 - Civilregistrering og Kirkebog	20.912	0	19.308	-19.308	0
FORMÅL - 84 - Provstisystemer	560	0	2.621	-2.621	0
FORMÅL - 85 - Stiftssystemer	18.420	0	24.707	-24.707	0
FORMÅL - 86 - Kirkeministeriets systemer	-1.559	0	184	-184	0
FORMÅL - 87 - Folkekirken.DK	0	2.000	1.586	414	79
FORMÅL - 88 - Sognebåndsløsning	0	500	0	500	0

IT-kontoret varetager administrationen af folkekirkens IT og aflægger separat årsrapport for dets aktiviteter og brug af bevilling. Der har været et samlet merforbrug på 3.124 t. kr. som finansieres af videreførelse fra 2007.

6.1.5 Folkekirkens uddannelser

Fællesfonden giver en årlig bevilling til folkekirkens uddannelsesinstitutioner for præster og til kirkemusikskolerne samt støtte til en række mindre uddannelsesformål inden for folkekirken. De seks uddannelsesinstitutioner aflægger hver for sig årsrapport.

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	43.883	46.174	45.161	1.013	98
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	1.215	2.085	1.071	1.014	51
FORMÅL - 51 - Kirkemusikskoler	17.323	18.004	18.004	0	100
FORMÅL - 52 - Præsteuddannelse	25.345	26.085	26.086	-1	100

Udgifter til formål 10 fordeler sig på tilskud til uddannelse af kordegne, kirketjenere og gravere, hvor der var et mindreforbrug på 1.013 t. kr. grundet omlægning til AMU for uddannelse af kordegne.

6.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	21.580	21.931	18.846	3.085	86
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	61	500	400	100	80
FORMÅL - 31 - Konsulenter	2.072	2.591	2.082	509	80
FORMÅL - 32 - Provstirevision	18.473	17.712	15.375	2.337	87
FORMÅL - 34 - Nationalmuseet	973	1.128	989	139	88

Mindreudgiften på 3.085 t. kr. kan primært henføres til at Viborg og Roskilde Stift har ændret periodiseringsregler, så de er i overensstemmelse med det andre stifter. De medtog flere omkostninger i 2007 end de øvrige stifter. Derudover er der flere - hovedsaglig - mindreudgifter på netto 934 t.kr. til provstirevision og anden konsulentbistand i de resterende stifter.

6.1.7 Folkekirkelige tilskud

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	4.141	15.541	13.462	2.079	87
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	3.294	3.739	2.148	1.591	57
FORMÅL - 33 - Udviklingsfonden	1.667	1.333	947	386	71
FORMÅL - 41 - Døve	3.401	2.980	2.894	86	97
FORMÅL - 43 - Hørehæmmede	725	757	742	16	98
FORMÅL - 62 - Færøerne	-11.710	0	0	0	0
FORMÅL - 63 - Det Mellemkirkelige Råd	5.386	5.467	5.467	0	100
FORMÅL - 64 - Skt. Petri	1.378	1.264	1.264	0	100

Den folkekirkelige udviklingsfond er budgetteret med 1.333 t. kr. til uddeling i 2007, 2008 og 2009. Uddelingen for 2007 overskred budgettet med 333 t. kr. og derfor blev det uddelte beløb i 2008 reduceret med et tilsvarende beløb. I 2008 er der hensat 855 t. kr. til endnu ikke færdiggjorte projekter.

6.1.11 Finansielle poster

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	3.492	5.000	-254	5.254	-5
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	3.492	3.000	-2.252	5.252	-75
FORMÅL - 98 - Anlægsreserve	0	2.000	1.998	2	100

Resultatet har været nettoindtægter på 254 t. kr. mod en budgetteret udgift på 5.000 t. kr., hvilket er en afvigelse på 5.254 t.kr. Afvigelsen kan henføres til nettoindtægter til Det Administrative Fællesskab på 2.252 t.kr. under *Formål 10 generel virksomhed* mod budgetteret netto renteudgifter på 3.000 t. kr. Nettoindtægterne skyldes renteindtægter fra pengeinstitutter, afledt af en hurtigere

opbygning af fællesfondens likvider på 4.734 t.kr. en forventet samt renteudgifter ved lån i stiftsmidlerne på 2.482 t.kr. Afvigelsen skyldes, at renteindtægterne ikke var budgetterede, idet opbygningen af fællesfondens likvider ikke var fastlagt ved budgetudarbejdelsen.

Forbruget af anlægsreserven på Formål 98 er som budgetteret.

6.1.21 Tilskud til lokale kasser

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	170.223	159.617	159.614	3	100
FORMÅL - 71 - Udligningstilskud	92.216	94.649	94.646	2	100
FORMÅL - 72 - Generelt tilskud	78.007	64.968	64.968	1	100

Fællesfonden yder tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i kommuner, hvor ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen.

Ændringen af økonomiloven medførte at udgifter på pensions- og forsikringsområdet fra og med 2007 blev faktureret til de lokale kasser, idet landskirkeskatten blev reduceret med et tilsvarende beløb. For at kompensere de lokale kasser de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud.

6.1.31 Pension, tjenestemænd

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	5.353	14.925	14.804	122	99
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	5.353	14.925	14.804	122	99

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension til tidligere tjenestemandsansatte kirke- og kirkegårdsfunktionærer og deres efterlevende. Fællesfonden betaler desuden pension til tidligere tjenestemænd i stiftsadministrationerne. Budgettet er baseret på en aktuariemæssig beregning fra 2005, og udgiften er lovbunden.

Pensionsordningen har indtil udgangen af 2006 fungeret som en ”pay as you go”-ordning. Pensionsudbetalingen har derfor været afholdt af fællesfondens løbende indtægter. Der har derfor ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af den eksisterende pensionsforpligtelse før 2007, hvor der er blevet opkrævet pensionsbidrag for tjenestemandsansatte i kirkegårdsfunktionærer m.m. Udgiften til pension er derfor en nettoudgift. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er baseret på en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1.800 t. kr. pr. 1. januar 2007. Fra 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd, for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse (enkelte undtagelser kan forekomme ved ansættelse af personale fra andre tjenestemandstillinger).

6.1.32 Folkekirkens forsikring

(t.kr)	Regnskab 2007	Budget 2008	Regnskab 2008	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	-52.025	0	0	0	0
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	-52.025	0	0	0	0

Folkekirkens forsikringsordning omfatter dækning af skadesudgifter ved alle folkekirkens bygninger samt løsøre. For disse skadetyper er der tale om en selvforsikringsordning, hvor skadeudgifterne dækkes af fællesfonden bortset fra en mindre selvrisko, som skal dækkes af dem, der ejer eller bruger det, der er blevet skadet. Forsikringsordningen omfatter også arbejdsskade- og ansvarsforsikring for alle ansatte i folkekirken.

Der bliver budgetteret med en skadesudgift svarende til den gennemsnitlige skadesudgift over 100 år for skader på bygninger og løsøre.

Forsikringsregnskabet for 2008 udviser et overskud på 31.000 t. kr. som dog er hensat til forsikringsbidrag jf. bilag 6.2.5. Resultatet på Delregnskab 32 optræder derfor med et 0.

Denne budgetpost var i 2008 på 57.512 t. kr. Skadesudgifterne var i 2007 dog begrænset til 23.950 t. kr. De lave skadesudgifter medførte derfor et mindreforbrug på 26.546 t. kr. Endvidere er resultatet fra 2007 på 52.025 t. kr. også hensat.

Ændringerne til lov om folkekirkens økonomi, som blev vedtaget af Folketinget i foråret 2006 indebærer, at udgiften til forsikringsordningen fra den 1. januar 2007 skal hvile i sig selv og dækkes ved bidrag fra de lokale kasser.

6.2 Noter til balance

6.2.1. Anlægsaktiver

Tabel 6.2.1

Immaterielle anlægsaktiver

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2007)	27.137	0	27.137
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	1.145	0	1.145
Tilgang	4.999	0	4.999
Afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.2008	33.281	0	33.281
Akkumulerede afskrivninger	12.055	0	12.055
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.08	12.055	0	12.055
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2008	21.226	0	21.226
Årets afskrivninger	6.526	0	6.526
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	6.526	0	6.526

Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	3/5 år	
--	--------	--

Tabel 6.2.2

Materielle anlægsaktiver

(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2007)	136.087	32.429	168.516
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	13.977	13.977
Tilgang	0	4.920	4.920
Afgang	0	-7	-7
Kostpris pr. 31.12.2008	136.087	51.319	187.406
Akkumulerede afskrivninger	2.137	43.370	45.507
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.08	2.137	43.370	45.507
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2008	133.950	7.949	141.899
Årets afskrivninger	87	8.260	8.347
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	87	8.260	8.347

Primokorrekationerne på 13.977 t. kr. vedrører korrektion og berigtigelse af folkekirkens leasingaftaler på IT-området. Netto er der ikke ændret på værdien af leasingaftalerne.

6.2.3. Egenkapital

Egenkapital 2008 (i t. kr.)	
Primobeholdning 01.01.2008	-16.507
	-16.507
Bevægelser i året	
Årets resultat	-27.909
Egenkapital pr. 31.12.2008	-44.416

Egenkapitalen kan opdeles i:

Fri egenkapital	-30.484
Disponeret egenkapital jf. tabel 4.4	-13.640
Disponeret egenkapital til menighedsrådsvalg 2008	-292
I alt	-44.416

Endvidere er der for 2008 foretaget videreførelse på følgende formål til 2009:

(t.kr.)		Overført fra tidligere år	Overskud	Bortfald	Videreførsel
Delregnskab 3, formål 59	Personalemæssige tiltag	0	175	0	175
Delregnskab 6, formål 10	Akademirådet	0	100	0	100
Delregnskab 7, formål 33	Udviklingsfonden	-333	386	0	53

6.2.4. Hensættelser

Hensættelser består af:

a.	Forsikringshensættelser	17.931.856
b.	Reservefonden	589.785
c.	Øvrige hensættelser	2.420.000
d.	Afgivne tilsagn	1.179.149
e.	Bindende stiftsbidrag	3.819.593
I alt		25.940.383

a) *Forsikringshensættelser*

Forsikringshensættelserne er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt udbedrede skader fra tidligere år. Opgørelserne for 2000-2003 er foretaget af forsikringsordningens administrator, Alm. Brand, mens hensættelserne vedrørende 2004, 2005 og 2006 bygger på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år.

a. Forsikringshensættelser

	Primo	Udbetalt/regl	Ultimo
Hensættelser vedr. 2000	12.856.058	-12.856.058	0
Hensættelser vedr. 2001	15.043	-15.043	0
Hensættelser vedr. 2002	27.750	-27.750	0
Hensættelser vedr. 2003	75.514	-75.514	0
Hensættelser vedr. 2004	1.839.143	-78.093	1.761.050
Hensættelser vedr. 2005	4.810.978	-475.493	4.335.485
Hensættelser vedr. 2006	5.559.671	-1.108.434	4.451.237
Hensættelser vedr. 2007	11.606.394	-9.557.692	2.048.702
Hensættelser vedr. 2008		5.335.382	5.335.382
Hensættelser i alt	36.790.552	-18.858.695	17.931.856

b) *Reservefonden*

Fællesfondens reservefond blev opløst i 2004. Samtidig blev midler hensat til imødegåelse af allerede indgåede, men endnu ikke effektuerede tilsagn.

b. Reservefonden

	Regnskab 2007	Regnskab 2008
Udestående forpligtelser, primo	540.476	540.476
Tilgang	0	49.309
Udestående forpligtelser, ultimo	<u>540.476</u>	<u>589.785</u>

c) *Øvrige hensættelser*

c. Øvrige hensættelser

Folkekirkens udviklingsfond 2007	600.000
Folkekirkens udviklingsfond 2008	855.000
Anlægspuljen	965.000
Hensat i alt	<u>2.420.000</u>

d) *Godtgørelse*

d. Afgivne tilsagn

Godtgørelser	1.179.149
--------------	-----------

Der er afsat 1.179 t.kr. til forskellige engangsvederlag i Århus, København og Ribe Stift.

e. Bindende stiftsbidrag

Hensat 3.819.593

6.2.5. Langfristede gældsposter

Under langfristede gældsposter er registreret en række langfristede lån optaget af stifterne til finansiering af boligforbedringer, folkekirkens IT-kontors leasingforpligtelse og en række lån til dækning af fællesfondens likviditetsbehov og forsikringsreserve.

6.2.5 Langfristede gældsposter (t. kr.)

Investeringslån

Stift	29.871
IT-kontoret (leasing)	691
Samlet investeringslån	30.562

Likviditetslån

Samlet likviditetslån	7.285
------------------------------	--------------

Investerings- og likviditetslån	37.847
--	---------------

Forsikring	82.992
------------	--------

Samlede langfristede gældsposter	i alt	120.839
---	--------------	----------------

Af hensættelser til forsikring vedrører 31.000 t. kr. hensættelser for 2008 jf. Delregnskab 32

6.2.6. Kortfristede gældsposter (t. kr.)

6.2.6 Oversigt over kortfristede gældsposter (t. kr.)	2007	2008
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-22.335	-25.979
Periodeafgrænsninger	-49.007	-70.577
Skyldig feriepenge	-90.920	-94.447
Likviditetslån i stiftsmidlerne	-17.855	0
Anden kortfristet gæld	-5.811	-2.748
Tilbageholdt bevilling (døve og hørehæmmede)	0	-6
Samlet kortfristede gældsposter	-185.928	-193.757

6.2.7 Lån i stiftsmidlerne

6.2.7 Lån i stiftersmidlerne (t.kr) 2008

Likviditetslån i stiftsmidlerne (kortfristede gældsposter)	0
Likviditetslån i stiftsmidlerne (langfristede gældsposter)	7.285
Investeringslån i stiftsmidlerne (kortfristede gældsposter)	0
Investeringslån i stiftsmidlerne (langfristede gældsposter)	29.871

6.2.8 Investerings- og likviditetslån

Fællesfonden har hjemmel i henhold til lov om folkekirkenes økonomi til at optage lån i stiftsmidlerne til investeringsformål. Endvidere kan fællesfonden låne op til 100.000 t. kr. til dækning af behov for likviditet. Disse lån omfatter både langfristet og kortfristet gæld, men er konsolideret i nedenstående oversigter.

6.2.8	Stiftsmiddellån primo 2008	Netto bevægelse	Stiftsmiddellån ultimo 2008
Investeringslån			
København	1.216.667	-683.333	533.333
Helsingør			
Roskilde			
Lolland-Falster			
Fyen	1.517.598	-1.517.598	0
Aalborg	730.087	10.274.054	11.004.141
Viborg	28.365.914	-10.032.581	18.333.333
Aarhus			
Ribe			
Haderslev			
Samlet investeringslån	31.830.266	-1.959.459	29.870.808
Likviditetslån			
København	0		0
Helsingør	0		0
Roskilde	0		0
Lolland-Falster	0		0
Fyen	0		0
Aalborg	17.855.000	-10.569.824	7.285.176
Viborg	16.078.530	-16.078.530	0
Aarhus	10.000.000	-10.000.000	0
Ribe	0		0
Haderslev	0		0
Samlet likviditetslån	43.933.530	-36.648.355	7.285.176
Samlet lån	75.763.797	-38.607.813	37.155.984

6.2.9 Eventualforpligtelser

a) *Tjenestemandspensioner*

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension for en række tjenestemænd ansat i folkekirkeligt regi. Der har indtil 2007 ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af pensionsforpligtelsen. Pensionsudbetalingen har været afholdt af fællesfondens løbende drift. Fra 2007 er der blevet opkrævet pensionsbidrag for tjenestemandsansatte i kirkegårdsfunktionærer m.m. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er baseret på en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1.800 t. kr. Fra den 1. januar 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse (enkelte undtagelser kan forekomme ved ansættelse af personale fra andre tjenestemandstillinger).

b) *Operationel leasing*

Stift/Institution	Aktiv	Forpligtigelse
Sjællands Kirkemusikskole	Kopimaskine	174.075
TPC-Løgumkloster	Kopimaskine	55.119
Århus Stift	Kopimaskine	32.000
IT-kontoret	IT-udstyr	691.000

c) *Husleje*

Roskilde Stiftskontor har til huse i lejede lokaler. Lejemålet kan opsiges med 3 mdrs. varsel pr. 1/4 og 1/10 og indebærer en forpligtelse på yderligere et års husleje. Huslejen er for 2008 opgjort til 962,4 t. kr.

Tilsvarende gælder for IT-kontoret hvor huslejen for 2008 er opgjort til 1.606 t. kr.

d) *Provstirevision*

Provstirevision omfatter udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser samt udgiften til revision af provstiudvalgskasserne.

Udgifter til provstirevision er siden 2007 bogført efter omkostningsbaserede principper, hvor de tidligere var bogført efter udgiftsbaserede principper.